

Brussel, 30-6-2026

Versie 0.7

FAQ – Rij- en rusttijden voor lichte voertuigen vanaf 1 juli 2026

A. BASISREGEL

Wanneer geldt de tachograafplicht voor lichte voertuigen?

De tachograafplicht voor lichte voertuigen met een maximaal of technisch toelaatbare massa (MTM) van meer dan **2,5 ton** geldt voor internationaal vervoer voor derden. Dit omvat zowel internationaal vervoer als cabotage (nationaal vervoer op grondgebied van een andere lidstaat). De verplichting geldt ook voor leeg vervoer en stopt niet wanneer de lading geleverd is!

Hoe wordt de MTM bepaald bij samengestelde voertuigen?

Voor de berekening van de MTM moet bij samengestelde voertuigen naar de MTM van de volledige voertuigcombinatie worden gekeken, en niet enkel naar die van het trekkend voertuig.

Welke MTM moet worden gebruikt: nationale of technische?

Een voertuig heeft een technisch toelaatbare massa die ingevuld is in rubriek F.1. op het kentekenbewijs.

Deze technisch toelaatbare massa van een voertuig kan evenwel beperkt worden door de nationaal toelaatbare maximummassa, die wordt ingevuld in rubriek F.2. op het kentekenbewijs. Dit kan aangevraagd worden via het roze formulier 'Aanvraag tot inschrijving van een voertuig.'

Evenwel bij internationaal vervoer wordt altijd gekeken naar de waarde die ingevuld is in rubriek F1 op het kentekenbewijs. De nationale MTM waarde onder F2 op het kentekenbewijs geldt daar niet en dus is het aan het bedrijf of de chauffeur om zich in regel te stellen met de installatie van de tachograaf bij internationaal vervoer.

B. UITZONDERINGEN

Is een tachograaf vereist bij nationaal vervoer?

Nationaal vervoer in eigen land met voertuigen waarvan de MTM niet hoger is dan **3,5 t** vereist geen tachograaf.

Wat is hoefijzervervoer en is dit vrijgesteld?

Vervoer waarbij laad- en losplaats in dezelfde lidstaat liggen, maar waarbij de grens wordt overschreden omdat het kortste traject over het grondgebied van een andere lidstaat loopt (het zogenaamde hoefijzervervoer), wordt als nationaal vervoer beschouwd en vereist geen tachograaf.

Geldt de tachograafplicht voor voertuigen uit AETR-landen?

Internationaal vervoer met voertuigen die zijn ingeschreven in een AETR-land dat geen lid is van de EU vereist geen tachograaf, Verordening 165/2014 is immers niet van toepassing op deze voertuigen. Er is wel een manuele registratieplicht. Rijtijden, rusttijden, beschikbaarheidstijd en andere werkzaamheden moeten manueel worden opgetekend en kunnen voorgelegd!

Wanneer is eigen commercieel vervoer met lichte voertuigen vrijgesteld (artikel 3 h bis)?

Eigen commercieel vervoer met voertuigen waarvan de MTM hoger is dan **2,5 t**, maar niet hoger dan **3,5 t**, kan vrijgesteld zijn indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- geen vervoer voor rekening van derden;
- vervoer voor rekening van de onderneming of de bestuurder;
- het besturen van het voertuig is niet de hoofdactiviteit van de bestuurder.

De tekst van de verordening bevat geen criteria om te bepalen of het vervoer ondergeschikt is. Men zou kunnen aannemen dat de “andere werkzaamheden” minstens langer moeten duren dan de “rijtijd”. In internationale controlerichtlijnen wordt echter een drempel van **30%** gehanteerd. Dit percentage zou beoordeeld worden over een periode van 1 maand. Hoewel de wettelijkheid van dat criterium onzeker is, wordt uit voorzichtigheid aangeraden bij internationaal transport de tachograaf te gebruiken wanneer de rijtijd meer bedraagt dan 30% van de totale werkactiviteit van de laatste maand. Men moet echter ook ten alle tijde zorgen dat de rijtijd op de dag zelf niet hoger is dan de andere arbeidstijd (andere werkzaamheden) om binnen de bewoordingen van Verordening 561/2006 correct vrijgesteld te blijven.

Wanneer is eigen commercieel vervoer tot 7,5 t vrijgesteld (artikel 3 a bis)?

Eigen commercieel vervoer met voertuigen waarvan de MTM niet hoger is dan **7,5 t** kan vrijgesteld zijn indien aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

1. vervoer van materiaal, uitrusting of machines die de bestuurder nodig heeft voor de uitoefening van zijn beroep,
of levering van goederen die op ambachtelijke wijze zijn vervaardigd;
2. enkel binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van de onderneming;
3. het besturen van het voertuig is niet de hoofdactiviteit van de bestuurder;
4. het vervoer gebeurt niet voor rekening van derden.

De tekst van de verordening bevat geen criteria om te bepalen of het vervoer ondergeschikt is. Men zou kunnen aannemen dat de “andere werkzaamheden” minstens langer moeten duren dan de “rijtijd”. In internationale controlerichtlijnen wordt echter een drempel van **30%** gehanteerd. Dit percentage zou beoordeeld worden over een periode van 1 maand. Hoewel de wettelijkheid van dat criterium onzeker is, wordt uit voorzichtigheid aangeraden bij internationaal transport de tachograaf te gebruiken wanneer de rijtijd meer bedraagt dan 30% van de totale werkactiviteit van de laatste maand. Men moet echter ook ten alle tijde zorgen dat de rijtijd op de dag zelf niet hoger is dan de andere arbeidstijd (andere werkzaamheden) om binnen de bewoordingen van Verordening 561/2006 correct vrijgesteld te blijven.

Is niet-commercieel vervoer vrijgesteld?

Niet-commercieel vervoer (vervoer buiten elke bedrijfsactiviteit om en zonder enige vergoeding) is vrijgesteld indien de MTM niet hoger is dan **7,5 t**, op basis van artikel 3 h van Verordening 561/2006.

C. TOEPASSING VAN UITZONDERINGEN EN GEMENGD GEBRUIK

Welk type tachograaf moet gebruikt worden?

Bij internationaal tachograafplichtig vervoer is een tachograaf van versie **G2V2** vereist.

Bij puur nationale tachograafplichtige transporten mag in oudere voertuigen nog een ouder type tachograaf worden gebruikt.

Moet vrijgestelde rijtijd geregistreerd worden?

Indien het vervoer is vrijgesteld van de registratie van rij- en rusttijden en van het gebruik van de tachograaf, mag de tachograaf op “OUT” worden gezet. Bij controle kan dan naar de relevante vrijstelling worden verwezen.

Er zijn geen attesten vereist en er bestaan geen geldige attesten van vrijstelling.

Wanneer men houder is van een bestuurderskaart, moet deze bij “out of scope”-registratie steeds in de tachograaf worden ingebracht.

Wie altijd vrijgesteld is, heeft geen tachograaf nodig en moet deze niet gebruiken, zelfs niet als er één in het voertuig aanwezig is. De Tachograaf mag op “out” gezet worden.

Wat bij gemengd gebruik (soms wel, soms niet tachograafplichtig)?

In geval van gemengd gebruik moet een volledige registratie van rij- en rusttijden kunnen worden voorgelegd. Dit betekent dat rust, andere werkzaamheden en beschikbaarheidstijd:

- ofwel rechtstreeks via de tachograaf moeten worden geregistreerd;
- ofwel achteraf manueel moeten worden ingevoerd vóór men opnieuw begint te rijden.

De eenvoudigste manier om vrijgestelde rijtijd te registreren is door de bestuurderskaart in de tachograaf te steken en “out of scope” te registreren. Indien het om commercieel vervoer gaat, telt de geregistreerde tijd mee als “andere werkzaamheden”, maar niet als rijtijd.

Wat wanneer ik op dezelfde dag zowel nationaal als internationaal vervoer doe?

De Tachograaf moet gebruikt worden vanaf dat het internationaal vervoer wordt aangevangen. Praktische toepassing: vanaf dat er een CMR- vrachtbrief of andere opdracht is om internationaal goederen te leveren en de goederen zijn aan boord van het voertuig, is het vervoer tachograafplichtig.

Wanneer mag een attest van activiteiten gebruikt worden?

Indien om technische redenen een retroactieve registratie niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij oudere tachografen) of buitensporig belastend is (vb. bij lange periodes van inactiviteit), kan een bestuurder gebruikmaken van het standaard attestformulier (Besluit C(2009) 9895).

Dit formulier dekt lacunes in de tachograafregistraties en kan worden gedownload via: https://transport.ec.europa.eu/document/download/93049825-e693-4e36-8c6f-460c2867dbea_nl?filename=attestation_of_activities_nl.doc

Alle velden moeten worden ingevuld en het formulier moet zowel door de onderneming als door de bestuurder worden ondertekend om geldig te zijn.

D. RUST AAN BOORD VAN HET VOERTUIG

Mag rust in het voertuig genomen worden?

Dagelijkse rusttijden mogen aan boord van het voertuig worden genomen.

Normale wekelijkse rusttijden en wekelijkse rusttijden van meer dan 45 uur (ter compensatie) mogen niet in het voertuig worden genomen.

Aangezien lichte voertuigen doorgaans geen slaappleats bevatten zoals zwaardere voertuigen, wordt het toepassen van deze bepaling in voertuigen tussen **2,5 en 3,5 t** sterk afgeraden.